

ОПОРНІ ШКОЛИ ЯК ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ НЕЯКІСНОЇ СІЛЬСЬКОЇ ОСВІТИ

*Учень – це не посудина, яку потрібно наповнити, а
факел, який треба запалити*
К. Ушинський

На сучасному етапі розвитку освіти проблема неякісної сільської освіти постала дуже гостро. Більшість сільських дітей не можуть отримати гідну освіту через недостатню оснащеність шкіл та їх загальний незадовільний стан. В сільських школах досить часто навіть просто перебувати може бути шкідливо для здоров'я, тому що більшість з них не мали капітального ремонту понад 20-30 років. Також однією з причин неякісної сільської освіти є велике навантаження та низька мотивація сільських педагогів. Адже навіть для того, щоб отримати «голий» оклад, викладач має викладати декілька предметів одночасно. Проблема полягає в малокомплектних школах. Оскільки вчителям нараховують ставку за 18 годин на тиждень, виникає проблема з їх навантаженням, тому, в середньому, один педагог може викладати три предмети.

Проблеми неякісної сільської освіти були порушені такими видатними вітчизняними та зарубіжними вченими: Я. Герчинським, Г. Титищем, А. Яновським, Р. Шияном та іншими. Однак, у зв'язку з освітніми реформами 2016-2018 років, деякі аспекти були висвітлені недостатньо. Тому головною метою нашого дослідження є аналіз необхідності створення опорних шкіл в сільській місцевості як шляху до отримання гідної освіти сільських дітей. Адже на сьогодні в сільських школах навчається близько 1,2 млн школярів, що становить приблизно третину від загальної кількості школярів України (3,9 млн) [1, с. 3].

У рамках процесу децентралізації в Україні відбувається утворення об'єднаних територіальних громад, навчальних округів округів та опорних навчальних закладів. Дана реформа уже дала свої позитивні результати для освіти. Зокрема, завдяки зростанню надходжень до місцевих бюджетів, стало можливим вирішення освітніх питань та створення технічно забезпечених опорних шкіл. Протягом 2016-2018 років закуплено 60 автобусів на території Полтавської області, які підвозять дітей із навколишніх сіл до навчальних закладів [2, с. 3].

Освітня реформа передбачає надання на рівень якісніших освітніх послуг, ніж це було раніше. По-перше, завдяки об'єднанню в територіальні громади почали утворюватися нові для України освітні округи. Таким чином, більшість створених громад має свої опорні школи, їх філії, а також отримує бюджетні преференції, які допомагають у вирішенні матеріально-технічної сторони забезпечення освітнього процесу [3, с. 2].

По-друге, будуть утворюватися опорні школи. Необхідно зауважити, що опорні школи – це механізм переведення сільських дітей в кращі умови навчання, а закупівля шкільних автобусів – невід'ємна складова для створення можливостей якісного довозення дітей. Потрібно зміцнити ті школи, куди довозиться якнайбільше дітей з сільської місцевості, щоб дати їм можливість вчитися в кращих умовах [4, с. 2].

По-третє, такі освітні послуги, як гуртки, секції, факультативи та багато інших, можна буде організувати на більш високому рівні. Такими додатковими освітніми послугами зможуть користуватися не лише діти, які навчаються в місті або в повнокомплектній сільській школі, а й ті, в кого в класі раніше було по два-три учня.

Однак, основною проблемою у створенні та облаштуванні опорних шкіл є недостатня проінформованість населення, а також його пасивність в житті громади. Важливу роль у цьому грає керівництво громади, яке власним прикладом задає темп до розвитку і становлення не лише територіальної громади, а й освітнього округу.

Для того, щоб отримати дійсно якісну сільську освіту, необхідно, в першу чергу, почати з себе. Потрібно не противитися децентралізації, з розумінням ставитися до певних труднощів просування Нової Української Школи, і намагатися всіма силами сприяти цьому. В порівнянні зі звичайними сільськими школами, які здебільшого є малокомплектними, існує можливість розвиватися. Адже на території опорної можуть функціонувати різні гуртки та секції, коштів на проведення яких у малокомплектних немає, досить добре розвинений харчоблок, а навчання ведеться з допомогою інтерактивних технологій, спираючись більше на життєві ситуації, а не на сухе та безрезультатне заучування понять та термінів.

Таким чином, опорні школи – це шанс для більшості дітей сільської місцевості на отримання якісної освіти. І попри всі свої мінуси вони мають створюватися та працювати, адже кожна дитина

має право на гідну освіту. Саме це – основна мета реформи системи освіти в Україні: можливість всіх дітей отримати гарну освіту і бути рівними у своїх правах і шансах на вступ до вищих навчальних закладів.

Список використаної літератури

1. Державна служба статистики України (2017) «Загальноосвітні навчальні заклади на початок 2017/2018 навчального року» Статистичний бюлетень www.ukrstat.gov.ua розділ публікації, освіта.
2. Електронне джерело. Посилання на сайт державних закупівель: <https://zakupki.prom.ua/gov/tenders?q=Шкільні+автобуси+Полтавська+область&find=>
3. Децентралізація влади [Електронний ресурс]: Реформа освіти,-Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/reforms/item/id/1>
4. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]: Лілія Гриневич: Програма створення опорних шкіл спрямована на те, щоб покращити якість освіти в сільській місцевості 07.05.2016,- Режим доступу: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/05/07/liliya-grinevich-programa-stvorennya-opornix-shkil-spryamovana/>

Анастасія Ковтонюк

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

На сучасному етапі розвитку вищої освіти в Україні у XXI столітті в умовах глобальних економічних та соціальних процесах головним завданням постає забезпечення якісної підготовки майбутніх вчителів фізики.

На сучасному етапі розвитку освіти перед вищими педагогічними навчальними закладами постає завдання організувати навчання, так щоб всебічно розвивати майбутнього фахівця своєї справи, формувати професійні та соціальні якості студента. За допомогою цих якостей розвивається також професійна діяльність. Новий рівень підготовки готує майбутнього вчителя бути витривалим, компетентним у своїй справі. Питання професійної підготовки вчителів фізики було і залишається відкритим для багатьох вчених.

Питанню психолого-педагогічної підготовки майбутнього вчителя присвячені праці А. Алексюк, С. Гончаренко, М. Євтуха та інші. До професійної підготовки вчителя зверталися О. Вітківська, І. Колесникова, Л. Коростильова та інші. Проблему професійної підготовки та формування особистості сучасного вчителя досліджувало багато вчених, зокрема, А. Богуш, А. Лисенко, В.Журавльов, Т. Осипова. Ці вчені визначили комплекс методологічних, педагогічних та методичних проблем, які розв'язуються при залученні студентів вищої школи для підвищення професіоналізму [1].

Метою статті є характеристика професійної підготовки майбутнього вчителя фізики на сучасному етапі розвитку освіти.

Професійна підготовка допомагає вчителю в будь якій ситуації приймати правильне та компетентне рішення, усвідомлено ставитися до своєї професійної діяльності. На важливість підготовки майбутнього фахівця наголошено низку в державних документах Закон України "Про вищу освіту", про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та ін., в яких зазначено, що підготовка молодих спеціалістів повинна проходити у взаєморозумінні та злагоді.

На нашу думку вчитель фізики повинен володіти необхідними знаннями, вміннями, навичками та компетентностями щодо свого предмету. Також тим не менш важливим для педагога мати особливий індивідуальний підхід до кожного учня, добре знати психологію та педагогіку, яка необхідна для реалізації навчально-виховної діяльності. На думку В.О. Сухомлинського вчитель повинен аналізувати зміст знань, чітко виділяти в них те, що учні повинні твердо запам'ятати й міцно вберігати в пам'яті [2].

Ідеї запропоновані В.Ф. Шаталовим добре оцінені вчителями-практиками. Його ідеї зазнали великих висот у педагогіці. На його думку тривалість навчання повинно бути п'ять годин з урахуванням фізичного виховання.

В.Ф. Шаталов у своїх дослідях дійшов до висновку, що виклад матеріалу повинен бути укріплений блоками, щоб скорочувати вивчення навчальних предметів. Для вивчення нового матеріалу педагог виділив такі етапи: